

Varuförsörjningsplan - dagligvaruhandel för landsbygd och glesbygd inom Nordmalings Kommun

Fastställd av kommunfullmäktige den 24 april 2006, § 13

Bakgrund

Strukturomvandlingen inom dagligvaruhandeln har varit kraftig inom den senaste 20-årsperioden. Den har bl a inneburit att mindre ej lönsamma butiker lagts ned medan större varuhallar etablerats. Antalet butiker har sjunkit. Många människor har därigenom fått allt längre till närmaste butik. Flera faktorer har medverkat till den snabba förändringen av dagligvaruhandeln

- Självbetjäningssystemets genombrott
- Kostnadsfördelar vid stordrift
- Förändrade köpvanor
- Befolkningsavflyttningen/åldersstrukturen
- Ökade behov och anspråk på sortiment

Detaljhandeln är ingen isolerad företeelse i samhället. Samordningen med och beroendet av annat serviceutbud är viktigt. Det ömsesidiga beroendet gäller inte bara den kommunala servicen utan också den service som staten är huvudman för.

Den kommunala planeringen omfattar fysisk, social och ekonomisk planering. Därtill kommer planering för speciella områden, t.ex. bostadsbyggande, trafikförsörjning och infrastruktur. Till denna grupp hör också varuförsörjningsplanering.

SYFTE

Syftet med varuförsörjningsprogrammet är att ta fram ett samlat underlag, som ska möjliggöra en bedömning av aktuell situation för dagligvaru- och drivmedelsförsörjningen i kommunens lands- och glesbygd. Planen ska ligga till grund för kommunens fortsatta planering och stödinsatser i glesbygden. Statligt stöd till kommersiell service lämnas endast till kommuner som har varuförsörjningsplan.

Strategiska servicecentra

Nordmalings kommun består, förutom av centralorten, av sex naturliga kommundelar med egen identitet och samhällsstruktur. Detta gäller både försörjning, företagsstruktur, samhälls-service och föreningsliv.

Kommundelarnas möjlighet till självständig framtida utveckling är synnerligen viktig för hela kommunens framtida utveckling genom sina olika och unika resurser och tillväxtpotentialer.

Kommundelarnas servicecentra är viktiga för kommunens operativa verksamhet inom t ex skola, barn- och äldreomsorg. Detta gäller även för det relativt sett betydelsefulla näringslivet i lands- och glesbygdsområden.

Samtliga dessa sex kommundelar, som har sina egna centralorter, kan i dagsläget anses ha den kommunala service som optimalt erfordras i ett modernt samhälle av deras storlek. Dessutom är dessa serviceorter även viktiga inköpsställen för fritidsboende och innevånare i närliggande kommuner.

På vissa strategiska serviceorter saknas viss statlig service, vilken specificeras på respektive ort nedan och som skall påtalas av kommunen för berörd statlig instans..

Befintliga dagligvarubutiker

I Nordmalings kommun finns i dagsläget följande dagligvarubutiker utanför centralorten;

- Handlar´n, Rundvik
- Tempo, Lögdeå
- ICA Norrfors, Norrfors
- Handlar´n, Nyåker
- ICA Gräsmyr Bensin & Livs, Gräsmyr
- Pers Livs, Brattfors

Dessa dagligvarubutiker, som är ensamma i var sin kommundel, utgör strategiska centra för dagligvaruförsörjningen utanför centralorten.

På alla dessa orter finns även drivmedelsförsäljning med undantag för Brattfors.

Presentation av kommunens strategiska servicecentra utanför centralorten Nordmaling:**1. Nordöstra kommundelen med Brattfors, som strategiskt servicecentra**

Antal innevånare	Cirka 900 personer
Avstånd till kommuncentra	12 km
Avstånd till närmaste butik	12 Km till Nordmaling
Dagligvaruhandel	Pers Livs
Drivmedelsanläggning	Saknas
Ombud för Posten	Nej
Ombud för Svenska Spel	Ja
Ombud för Apoteket	Nej
Ombud för Systembolaget	Nej
Hemsändning av varor	Ja
Övrigt	

2. Norra kommundelen med Gräsmyr som strategiskt servicecentra

Antal innevånare	Cirka 800 personer
Avstånd till kommuncentra	26 Km
Avstånd till närmaste butik	14 Km till Brattfors
Dagligvaruhandel	ICA Lundins
Drivmedels anläggning	Tapp Bensin
Ombud för Posten	Samverkar med lantbrevbäraren
Ombud för Svenska Spel	Ja
Ombud för Apoteket	Ja
Ombud för Systembolaget	Ja
Hemsändning av varor	Ja
Övrigt	

3.Sydvästra kommundelen med Lögdeå som strategiskt servicecentra

Antal innevånare	Cirka 900 personer
Avstånd till kommuncentra	9 km
Avstånd till närmaste butik	3 Km till Rundvik
Dagligvaruhandel	Tempo
Drivmedels anläggning	OKQ8
Ombud för Posten	Ja
Ombud för Svenska Spel	Ja
Ombud för Apoteket	Nej
Ombud för Systembolaget	Nej
Hemsändning av varor	Ja
Övrigt	

4. Västra kommundelen med Norrfors som strategiskt servicecentra

Antal innevånare	Cirka 400 personer
Avstånd till kommuncentra	38 Km
Avstånd till närmaste butik	18 Km till Nyåker
Dagligvaruhandel	ICA Nära
Drivmedelsanläggning	Tapp Bensin
Ombud för Posten	Ja
Ombud för Svenska Spel	Ja
Ombud för Apoteket	Ja
Ombud för Systembolaget	Ja
Hemsändning av varor	Ja
Övrigt	

5. Nordvästra kommundelen med Nyåker som strategiskt servicecentra

Antal innevånare	Cirka 600 personer
Avstånd till kommuncentra	26 Km
Avstånd till närmaste butik	18 Km till Norrfors
Dagligvaruhandel	Handlar'n Nyåker
Drivmedels anläggning	Bilisten
Ombud för Posten	Delvis
Ombud för Svenska Spel	Ja
Ombud för Apoteket	Ja
Ombud för Systembolaget	Ja
Hemsändning av varor	Planeras
Övrigt	

6. Sydöstra kommundelen med Rundvik som strategiskt servicecentra

Antal innevånare	Cirka 1000 personer
Avstånd till kommuncentra	10 km
Avstånd till närmaste butik	3 Km till Lögdeå
Dagligvaruhandel	Handlar'n Rundvik
Drivmedels anläggning	Preem
Ombud för Posten	Nej
Ombud för Svenska Spel	Nej
Ombud för Apoteket	Nej
Ombud för Systembolaget	Nej
Hemsändning av varor	Nej
Övrigt	

Sammanfattning

Som framgår av ovanstående redovisning så är det såväl ur medborgareperspektiv som ur kommunal- och företagsoperativ synpunkt synnerligen angeläget att dagligvaruhandeln kan bestå i kommunen landsbygds- och glesbygdsområden.

Kommunal åtgärdsplan

Kommunen skall verka för att

- hjälpa näringsidkare med ansökan hos berörda statliga företag för att erhålla deras ombuds rätt.
- hjälpa berörda näringsidkare att erhålla de statliga bidrag som Länsstyrelsen och/eller Konsumentverket har anvisat för statligt stöd för kommersiell service i glesbygd
- initiera att de lokala kommunala operativa verksamheterna, inom ramen för lagen om offentlig upphandling, beaktar det kommersiella serviceutbud som finns på berörd ort.
- det kommunala hemsändningsbidraget skall från och med 2007 utgå med det maximala belopp som Länsstyrelsen delfinansierar med 50 %. (f n 120 kr/hemsändning).